

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης: 8/2023

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 25^{ης}-01-2023

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Δήμητρα Κεφάλα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασίλειος Καραγεώργος, Χρήστος Μηκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Περικλής Αγγέλου, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Θωμάς Καζάκος, Ξανθή Μπασάκου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία Οικονόμου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμ. Ερωτήματος: Το με αρ. πρωτ. 20226715/24-10-2022 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν φοιτητής που έχει εισαχθεί στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς προ του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 δύναται να υπαχθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

.....

Ιστορικό.

Από τα έγγραφα της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που τα συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Στην Γραμματεία του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης της Σχολής Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς υποβλήθηκε ηλεκτρονικά η από 20-09-2022 (αρ. πρωτ. 20221366) αίτηση φοιτητή εισαχθέντος πριν από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 και εργαζομένου, κατά τους

ισχυρισμούς του, πέραν των 20 ωρών εβδομαδιαίως, για την υπαγωγή του σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4009/2011. Η αίτηση αυτή, με την επικαλούμενη από τον φοιτητή απόφαση με αρ. 981/2021 (Α'133) της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σχετικά με τις προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και την διαδικασία υπαγωγής των φοιτητών του ΕΚΠΑ σε καθεστώς μερικής φοίτησης και την σχετική ανακοίνωση του ανωτέρω Πανεπιστημίου για την υποβολή αιτήσεων, διαβιβάστηκαν με το έγγραφο του Προέδρου του Τμήματος. με αρ. πρωτ. 20226212/04-10-2022. στο Γραφείο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, με το ερώτημα εάν είναι δυνατή η έγκριση της υπαγωγής στο εν λόγω καθεστώς των φοιτητών που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. προ του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022.

2. Κατόπιν τούτων, με το με αρ. πρωτ. 20226715/24-10-2022 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς υποβλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

3. Στις διατάξεις των άρθρων 33 και 80 του νόμου 4009/2011 (Α'195) "Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων", όπως η παράγραφος 22 περ. γ του άρθρου 80 αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Ν.4386/2016 (Α' 83), ορίζονταν τα εξής:

«Άρθρο 33

Χρονική διάρθρωση σπουδών - Εξετάσεις

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα.

2. Ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει.

3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτηση τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Ο Οργανισμός ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.

.....
11. α) Μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα, οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν στα εξάμηνα, μόνον εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζονται στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

β) Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, η περίπτωση α` έχει εφαρμογή μετά το πέρας περιόδου που ισούται με το διπλάσιο χρόνο του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα σπουδών της σχολής.

Άρθρο 80 Λοιπές μεταβατικές διατάξεις

.....
22.....γ) Έως την έναρξη ισχύος του κατά το άρθρο 5 Οργανισμού κάθε Ιδρύματος και του κατά το άρθρο 6 Εσωτερικού του Κανονισμού, τα θέματα που προβλέπονται σε αυτούς ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

4. Στις διατάξεις των άρθρων 34, 57 και 58 του ν. 4777/2021 (Α'25) «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις», ορίζονταν τα ακόλουθα:

«Άρθρο 34 Ρυθμίσεις θεμάτων διάρκειας φοίτησης

1. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου με ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, είναι ο χρόνος αυτός, προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε πρόγραμμα σπουδών των οποίων ο ελάχιστος χρόνος υπερβαίνει τα οκτώ ακαδημαϊκά εξάμηνα, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης είναι ο ελάχιστος χρόνος σπουδών, προσαυξημένος κατά έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των επόμενων παραγράφων, η κοσμητεία της σχολής εκδίδει πράξη διαγραφής.

2.....3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, οι φοιτητές με αναπηρία, καθώς και οι αθλητές

.....δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, εφαρμοζόμενης και στην περίπτωση αυτή της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της παρ. 1. Ο εσωτερικός κανονισμός του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζει περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.....

Άρθρο 57 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α).....,

β) οι παρ. 3 και 4 και οι περ. α' και β' της παρ. 11 του άρθρου 33, καθώς και η περ. δ' της παρ. 9 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195), περί της διάρκειας και λοιπών θεμάτων φοίτησης στα Α.Ε.Ι.

Άρθρο 58 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 4, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

.....

4. Ειδικά το άρθρο 34 ισχύει για τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 και ύστερα. Για τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, ο υπολογισμός της ανώτατης διάρκειας φοίτησης εκκινεί από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34. Οι φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι., κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, και έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών, διαθέτουν για την ολοκλήρωση των σπουδών τους χρόνο ίσο προς την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, ο οποίος εκκινεί από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 χωρίς την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 34 προσαύξηση ακαδημαϊκού χρόνου».

5. Στο άρθρο 29 παρ. 1 και 3 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πειραιώς που εγκρίθηκε με την απόφαση του Πρύτανη με αριθμό 20195513/25-

07-2019 (B' 3258), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση με αρ. 20218530/2021 (B' 6175) της Συγκλήτου, ορίζεται ότι:

«1. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.

2..... 3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους στην κοσμητεία της Σχολής, η οποία συνοδεύεται από τα νόμιμα δικαιολογητικά, (όπως βεβαίωση εργοδότη, πιστοποιητικό αναπηρίας, βεβαίωσης αθλητικών φορέων), που αιτιολογούν την υπαγωγή τους στο καθεστώς της μερικής φοίτησης, καθώς επίσης και από υπεύθυνη δήλωση, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να γνωστοποιήσουν στην κοσμητεία της Σχολής, οποιαδήποτε μεταβολή των λόγων για τους οποίους αιτούνται τη μερική φοίτηση. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό το καθεστώς αυτό και ακολουθούν το συναφές ειδικό πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, εφαρμοζόμενης και στην περίπτωση αυτή της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4777/2021. Η αίτηση κατατίθεται πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους για το οποίο ζητείται η έναρξη της μερικής φοίτησης και αρχίζει να ισχύει από την έναρξη της διδασκαλίας του χειμερινού εξαμήνου που έπεται, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης. Κατά το 1ο έτος σπουδών οι φοιτητές υποβάλλουν την σχετική αίτηση με την εγγραφή τους. Η αίτηση εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής».

6. Στα άρθρα 75, 76, 454, 469 και 485 του ισχύοντος από την 21-7-2022 ν. 4957/2022 (Α' 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 75 Χρονική διάρκεια σπουδών

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου λογίζεται ότι αφορά στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

2. Η διάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που

αντιστοιχούν σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) ανά ακαδημαϊκό έτος.

3. Οι φοιτητές υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση εγγραφής ανά ακαδημαϊκό έτος για την παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται ανά πρόγραμμα σπουδών.

Άρθρο 76 Ανώτατη διάρκεια φοίτησης και μερική φοίτηση

1. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου με ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, είναι ο χρόνος αυτός, προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε πρόγραμμα σπουδών του οποίου ο ελάχιστος χρόνος υπερβαίνει τα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης είναι ο ελάχιστος χρόνος σπουδών, προσαυξημένος κατά έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά από τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος εκδίδει πράξη διαγραφής.

2. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) καθορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά για την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 για σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

3. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,.....

Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές αυτοί δεν δύνανται να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης της παρ. 1. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζονται περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.....

Άρθρο 454 Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Η'

.....

3. Η ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών όπως ορίζεται στο άρθρο 75 καταλαμβάνει τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και εξής. Για τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν είχαν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών τους κατά τη δημοσίευση του ν. 4777/2021 (Α' 25), εφαρμόζεται ο υπολογισμός της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 του άρθρου 75 από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και έπειτα. Οι φοιτητές που ήταν εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι., κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4777/2021 και είχαν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών, διαθέτουν για την ολοκλήρωση των σπουδών τους χρόνο ίσο προς την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και εξής, χωρίς δικαίωμα προσαύξησης του χρόνου φοίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 75.

Άρθρο 469 Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΚΓ

.....4. Οι ισχύοντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος οργανισμοί και οι εσωτερικοί κανονισμοί των Α.Ε.Ι. διατηρούνται σε ισχύ κατά το μέρος που δεν προσκρούουν στον παρόντα. Τα Α.Ε.Ι. προσαρμόζουν τους εσωτερικούς κανονισμούς τους εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η παράλειψη προσαρμογής ή έκδοσης του εσωτερικού κανονισμού και του οργανισμού του Α.Ε.Ι. δεν επιδρά στην εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος.

Άρθρο 485. Καταργούμενες διατάξεις Κεφαλαίων Α' έως Λ'

Καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) Τα άρθρα 1 έως 60 και τα άρθρα 76 έως 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195),

κα) Τα άρθρα 12 έως 17, 21 έως 32, 34, 55 και 56 του ν. 4777/2021 (Α' 25),...»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα :

7. Με τις διατάξεις του άρθρου 33 του προϊσχύοντος νόμου 4009/2011 ορίστηκε η χρονική διάρθρωση των σπουδών στα ΑΕΙ και συγκεκριμένα η περίοδος

κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα (παρ. 11 περ. α). Ταυτόχρονα, για την διευκόλυνση των εργαζομένων φοιτητών με παράλληλη διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών τους, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, δόθηκε σ'αυτούς η δυνατότητα να εγγραφούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, ως φοιτητές μερικής φοίτησης (παρ. 3), με τις ειδικότερες προϋποθέσεις και την διαδικασία που προβλέπει ο Οργανισμός του Ιδρύματος, επεκτείνοντας τον χρόνο των σπουδών τους έως το διπλάσιο του ανωτέρω ελαχίστου αριθμού εξαμήνων (παρ. 3 σε συνδυασμό με την παρ. 11 περ. β), χωρίς δηλαδή την προσαύξηση των τεσσάρων εξαμήνων. Με τις ίδιες διατάξεις ορίστηκε ότι η φοίτηση μπορεί να συνεχιστεί περαιτέρω, δηλαδή μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης (παρ. 11 περ. α) ή μετά το πέρας χρόνου διπλασίου του ελάχιστου αριθμού εξαμήνων, προκειμένου για φοιτητές μερικής φοίτησης (παρ. 11 περ. β), εφόσον πληρούνται οι όροι συνέχισης της φοίτησης που ορίζει ο Οργανισμός κάθε ιδρύματος ή οι αποφάσεις της Συγκλήτου που εκδίδονται έως την έναρξη ισχύος του Οργανισμού και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 80 παρ. 22 περ. γ του ν. 4009/2011).

8. Τα θέματα της διάρκειας φοίτησης και του καθεστώτος μερικής φοίτησης ρυθμίστηκαν εκ νέου με το νόμο 4777/2021 (Α'25), στο άρθρο 34 παρ. 1 του οποίου ορίστηκε ότι η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου ισούται με τον ελάχιστο αριθμό ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, προσαυξημένο κατά τέσσερα ή έξι ακαδημαϊκά εξάμηνα, μετά την συμπλήρωση της οποίας εκδίδεται πράξη διαγραφής από την κοσμητεία της σχολής. Περαιτέρω, με την παράγραφο 3 του άρθρου 34 ορίστηκε ότι κάθε εξάμηνο φοίτησης υπό το καθεστώς μερικής φοίτησης προσμετράται ως μισό, συμπεριλαμβανομένης όμως και της προσαύξησης των τεσσάρων ή έξι εξαμήνων, αφού για τον υπολογισμό της ανώτατης διάρκειας φοίτησης υπό το καθεστώς αυτό εφαρμόζεται η παράγραφος 1.

9. Με το άρθρο 57 περ. β του νόμου 4777/2021 καταργήθηκαν ρητά από την έναρξη ισχύος του οι παραπάνω διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 και οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. 11 του άρθρου 33 του προϊσχύοντος νόμου 4009/2011, ενώ ως χρόνος έναρξης της ισχύος του ορίζεται με το άρθρο 58 παρ. 1 ο χρόνος δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (17-02-2021), με

επιφύλαξη ως προς το άρθρο 34, το οποίο ισχύει για τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το έτος 2021-2022 και ύστερα (άρθρο 58 παρ. 4). Περαιτέρω, οι μεταβατικές ρυθμίσεις των εδαφίων β' και γ' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου αναφέρονται στον τρόπο υπολογισμού της ανώτατης διάρκειας φοίτησης για τους φοιτητές που είναι ήδη εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του, ορίζοντας ως σημείο εκκίνησης σε κάθε περίπτωση την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022. Ακολούθως, ως προς τον υπολειπόμενο χρόνο για την ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών αυτών, γίνεται διάκριση μεταξύ των φοιτητών που δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, για τους οποίους εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 34 (εξομοιώνονται δηλαδή με τους εισαχθέντες το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022) και αυτών που έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης οι οποίοι διαθέτουν πλέον για την ολοκλήρωση των σπουδών τους χρόνο ίσο προς την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, χωρίς την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 34 προσαύξηση ακαδημαϊκού χρόνου.

10. Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 76 του ισχύοντος από 21-07-2022 νόμου 4957/2022 (Α' 141) ρυθμίζονται τα θέματα της ανώτατης διάρκειας φοίτησης καθώς και της υπαγωγής σε καθεστώς μερικής φοίτησης των αποδεδειγμένα εργαζομένων τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα φοιτητών. Ο νόμος ορίζει τον μέγιστο αριθμό των μαθημάτων που μπορούν να παρακολουθήσουν ανά εξάμηνο οι φοιτητές μερικής φοίτησης, αναθέτοντας την ρύθμιση των περαιτέρω προϋποθέσεων και λεπτομερειών στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. Με τις διατάξεις των περ. α και κα του άρθρου 485 του νέου νόμου καταργήθηκαν ρητά από την έναρξη ισχύος του το άρθρο 33 του ν. 4009/2011 και το άρθρο 34 του ν. 4777/2021, παράλληλα δε με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 454 ορίζεται ότι η ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών όπως ορίζεται στο άρθρο 75 (εννοώντας προφανώς το άρθρο 76) καταλαμβάνει τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και εξής, χωρίς να αναφέρεται και στο δικαίωμα μερικής φοίτησης που ρυθμίζεται επίσης με το ίδιο άρθρο. Ως προς τους φοιτητές που είναι ήδη εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του προγενέστερου νόμου 4957/2022, κατά τη διάταξη του άρθρου 454 παρ 3 εδαφ. β' και γ' του ν. 4957/2022 υπολογισμός της ανώτατης διάρκειας

φοίτησης εκκινεί και πάλι από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και για τον υπολειπόμενο χρόνο ισχύουν οι διακρίσεις που σχετίζονται με την υπέρβαση ή μη της ελάχιστης χρονικής διάρκειας φοίτησης κατά τον χρόνο δημοσίευσης του ν. 4777/2021 (ανωτέρω υπό 9).

11. Κατά τα παραπάνω, εν όψει της ρητής κατάργησης των κρίσιμων διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 4009/2011 και του άρθρου 34 του ν. 4777/2021 με το άρθρο 485 περ. α και κα του ν. 4957/2022, της ρύθμισης με τις διατάξεις του άρθρου 454 παρ. 3 εδ. β' και γ' του ν. 4957/2022 της ανώτατης διάρκειας φοίτησης των ήδη εγγεγραμμένων κατά την έναρξη ισχύος του, σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, φοιτητών, και λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη διάταξη του άρθρου 454 παρ. 3 εδαφ. α' δεν μετατίθεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του άρθρου 76 στο σύνολό του, το δικαίωμα μερικής φοίτησης των εισαχθέντων στα Α.Ε.Ι. προ του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, όπως ο φοιτητής του εξεταζόμενου ερωτήματος, θα κριθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4957/2022.

Απάντηση

12. Ενόψει όλων των ανωτέρω, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής:

Ο φοιτητής που αποδεδειγμένα εργάζεται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και έχει εισαχθεί στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς προ του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 δύναται να εγγραφεί ως φοιτητής μερικής φοίτησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 76 και 454 παρ. 3 του ν. 4957/2022 και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, εφόσον οι διατάξεις του δεν προσκρούουν στον ανωτέρω νόμο.

Κατά την ειδικότερη γνώμη των Νομικών Συμβούλων Βασιλικής Παπαθεοδώρου και Ξανθής Μπασάκου, ο αιτών δύναται να εγγραφεί ως φοιτητής μερικής φοίτησης, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της περ.α. της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4957/2022 (Α'141) και της παρ. 3 του άρθρου 29 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πειραιώς (Β' 6175/2021), που έχει διατηρηθεί σε ισχύ, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 469 του ν. 4957/2022, δεδομένου ότι οι σχετικές ρυθμίσεις του δεν αντιβαίνουν στις ρυθμίσεις του ν. 4957/2022.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 3-02-2023

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Νίκη Μαριόλη

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μαρία Οικονόμου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.